

OSAVUOSIKATSAUS 2/2020

Sivistystoimiala

KASVATUS- JA OPETUSLAUTAKUNTA

Tilivelvollinen viranhaltija: toimialajohtaja Timo Jalonen

Tilivelvollisen viranhaltijan arvio talousarvion toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet varsin hyvin, vaikka lähes puolet tarkastelujaksosta oli poikkeuksellista aikaa koronakevään vuoksi.

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden olennaiset poikkeamat:

Tuloja jäi saamatta varhaiskasvatuksen maksuista, hostellin toiminnasta ja ammatillisen koulutuksen työtoiminnasta. Menoja alensivat alentuneet ruoka-, siivous- ja kuljetuskustannukset.

Lausekkeet	Toimenpideselvitys
Yksityisen varhaiskasvatuksen joustava käyttö: Palvelutuotannon suhdetta muutetaan siten, että enintään 40 % on yksityistä palvelutarjontaa. Aluekohtaisesti tuotantosuhde saattaa tilapäisesti poiketa tästä. Otetaan käyttöön maksukatto, josta kasvatus- ja opetuslautakunta päättää. Huolehditaan, että yksityisillä palveluntuottajilla on sekä kannustin että velvollisuus tarjota palvelua myös erityistä tukea tarvitseville (korotettu palveluseteli, sääntökirjan kirjaus tms.). Samassa yhteydessä selvitetään mahdollisuus siirtää kerho- ja leikkipuistotoiminta kolmannen sektorin tuotettavaksi. Em. siirto edellyttää sopimusta kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.	Osittain toteututettu, kerho- ja leikkipuistotoiminta on muutenkin supistunut varsin vähämerkitykselliseksi.

OSAVUOSIKATSAUS 2/2020

Sivistystoimiala

<p>Ammatillisen koulutuksen rakenteellinen uudistus: Selvitetään ammatti-instituutin ja AKK:n mahdollinen yhdistäminen ja yhtiöittäminen ja rakenteelliset uudistukset ammatillisen koulutuksen vos-vastaavuuden saavuttamiseksi. Päätöksenteko selvitysten pohjalta syksyllä 2020.</p>	<p>Selvitys syyskuussa 2020 kasvatus- ja opetuslautakunnan käsittelyssä.</p>
<p>Positiivisen diskriminaation määrärahan kunta-valtio -suhteen muuttaminen: Toimenpide toteutetaan, mikäli valtio lisää rahoitusta positiiviseen diskriminaatioon. Samassa yhteydessä kaupunki vähentää omaa panostaan samassa suhteessa, jolloin oppilaiden näkökulmasta koettu tilanne ei muutu, vaikka rahoituskanava muuttuukin.</p>	<p>Toteutettu keväällä, toimeenpannaan 1.8. 2020 lukien.</p>
<p>Toiminnan tuottavuustavoite (2,0 miljoonaa euroa): Toiminnan nettomenoja sopeutetaan pysyvästi 2,0 miljoonalla huolehtien tarvittavasta muutostuesta toimialalle. Tavoitteena on rakenteelliset uudistukset. Tehdään selvitys ulkopuolisen toimijan toimesta tai tuella. Sopeutuksen vaikutus alkaa vasta selvityksen valmistuttua ja sen perusteella.</p>	<p>Toiminnan tuottavuustavoite toteutumassa. Talousarvio tulee toteutumaan ja tuottavuustavoite oli talousarvioluvuissa mukana.</p>
<p>Palveluverkkojen ohjaus: Toinen isoista ongelmista liittyy vajaakäytöllä oleviin päiväkoteihin. Paketin yhteydessä päätetään prosessista, jonka seurauksena lapsia voidaan sijoittaa tasaisemmin päiväkoteihin niin, että saadaan aikaan ryhmä- ja lapsikohtaisen yksikkökustannuksen alenema. Tämä onnistuu tehostamalla vielä jo nyt käytössä olevaa palveluohjausta. Säästö syntyy siitä, että olemassa olevalla hoitajamäärällä voidaan ottaa vastaan 20-25 HTV:tä vastaava lisälapsien määrä olemassa oleviin ja saneerattaviin/uudistettaviin tiloihin. Samassa yhteydessä tehostetaan tiedolla johtamista. Tämä vahvistaa erityisesti palveluohjauksen merkitystä silloin, kun kysyntä ei ole tasaista. Yksityinen tarjonta valjastetaan tehostetusti tasaamaan kysyntähuippuja: näin vahvistetaan käytön ja täytön ennustettavuutta. Tämän vuoksi päivittäinen data on saatava ohjauksen käyttöön.</p>	<p>Palveluverkkoa tarkistetaan koko ajan. Tällä hetkellä poikkeuksellisen paljon erilaisia väistötiloja, jotka estävät suunnitelmien toteuttamista.</p>
<p>Päiväkotiverkon optimointi: Palveluverkko-ohjauksen parantamisen lisäksi päiväkotiverkko on hajanainen, lisäksi kaupungilla on paljon pieniä yksiköitä. Tämä on henkilöstön käytön näkökulmasta epätarkoituksenmukaisia; tila- ja henkilöstön optimointi vaikeaa. Päiväkodin minimikoolla 100 lasta/7 ryhmää kahdesta kolmeen päiväkotia voisi rakentaa heti. Uudet investoinnit tulee tehdä siten, että voidaan aina lisätä 1-2 ryhmää. Säästöä syntyy jo pelkästään tilapäisistä väistötiloista luopumalla; Parakkien kustannus on tällä hetkellä vuodessa 3.080.000. Päiväkodista luopumisella on myös luonnollinen rahoitusvaikutus kiinteistön myynnin seurauksena. Tätä</p>	<p>Päiväkotiverkon optimointia jatketaan. Tärkeää olisi saada riittävästi investoitua päiväkotien rakennuskannan uusimiseen ja samalla yksikkökoon kasvattamiseen, jotta pienemmistä ja huonokuntoisimmista yksiköistä voitaisiin luopua.</p>

OSAVUOSIKATSAUS 2/2020

Sivistystoimiala

vaikutusta ei ole voitu vielä arvioida. Suuremmat koot päiväkodeissa johtavat myös siihen, että henkilöstö liikkuu eri yksiköiden sisällä ja välillä tarkoituksenmukaisesti -sijaisuudet, huippujen tasaaminen ja lomasuunnittelu –lisäsäästö 200.000 e.	
Vapaan sivistystyön yhdenmukaistaminen/sopeuttaminen: Toimintamalli, jossa mahdollisuuksien mukaan selvitetään eri toimijoiden vapaan sivistystyön kurssi- ja toimintatarjontaa ja hallintoa siten, että toiminta voidaan järjestää mahdollisimman kustannustehokkaasti.	Selvitystyö tehty ja toimintaa uudistettu 1.8. 2020 lukien.
Primus toiminnanohjausjärjestelmä: Kirjaaminen yhdenmukaiseksi, velvollisuus laittaa kuntoon, jotta saadaan (ilman käsityötä) oikea tieto joka päivä oppilaista ja kursseista.	Uudistustyö jatkuu
Digitalisaatio perusopetuksessa: Edullisempien laitteiden hankkiminen kannettavien tilalle esim. Chromebookit	Selvitystyö tehty ja parempaan tulokseen päädytään laitteiden elinkaarta pidentämällä, joka on myös kestävä kehityksen kannalta parempi ratkaisu.

OSAVUOSIKATSAUS 2/2020 Sivistystoimiala

Määrärahat ja investoinnit (kv)

Käyttötalousosa	TA 2020	TA 2020 muutokset	TA 2020 siirrot	TA 2020 yhteensä	TOT 1-6 2020	Toteutumis-ennuste	Poikkeama enn./TA yht.	Poikkeama enn./TA yht.
Kasvatus- ja opetuslautakunta								
Toimintatulot	24 900 705	0	0	24 900 705	11 901 776	25 984 732	1 084 027	4 %
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	5 320	0	0	
Toimintamenot	341 527 704	-47 012	0	341 480 692	167 059 733	340 490 462	990 230	0 %
Toimintakate	-316 626 999	47 012	0	-316 579 987	-155 152 637	-314 505 730	2 074 257	-1 %

Investointiosa

Kasvatus- ja opetuslautakunta								
Investointimenot	5 010 000	0	0	5 010 000	1 409 640	5 010 000	0	0 %
Valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet	0	0	0	0	0	0	0	
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustulot	0	0	0	0	0	0	0	
NETTO	-5 010 000	0	0	-5 010 000	-1 409 640	-5 010 000	0	0 %

Määrärahat palvelualueittain (kh)

Palvelu- tai tulosalue	TA muutoksin	TA muutoksin	TA muutoksin	Toteutunut	Ennuste
	Toimintatulot	Toimintamenot	Toimintakate	30.6.2020 Toimintakate	31.12.2020 Toimintakate
Kasvatus- ja opetuslautakunta	24 900 705	341 480 692	-316 579 987	-155 157 957	-314 505 730
Toimialan yhteisen hallinnon palvelualue	3 501 273	16 164 808	-12 663 535	-4 631 395	-12 811 953
Varhaiskasvatuksen palvelualue	7 511 315	109 515 140	-102 003 825	-50 859 003	-99 899 502
Perusopetuksen palvelualue	6 372 317	122 676 693	-116 304 376	-57 308 724	-116 181 948
Ruotsink. kasv. ja opetuksen palvelualue	2 555 912	17 724 333	-15 168 421	-7 416 216	-15 169 139
Lukiokoulutuksen palvelualue	1 207 838	25 348 739	-24 140 901	-11 621 350	-24 144 256
Ammatillisen koulutuksen palvelualue	3 752 050	50 050 978	-46 298 928	-23 321 268	-46 298 932

OSAVUOSIKATSAUS 2/2020 Sivistystoimiala

Työvoiman käyttö (kh)

	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TA muutoksin 2020	Toteutunut 30.6.2020	Ennuste 31.12.2020
Henkilötyövuodet	3 691,2	3 770,9	3 777,0	3 777,0	3 782,3	3 827,0
Palkat ja palkkiot	144 323 782	150 180 655	153 010 531	152 972 446	77 421 685	155 546 966

Tilojen ja alueiden käyttö (kh)

Käytössä olevat tilat ja alueet	TP 2018	TP 2019	TA 2020 muutoksin	Ennuste 31.12.2020
Tilat yhteensä (m ²)	300 715	339 333	341 768	339 104
Sisäisen vuokran perusteena olevat tilat (m ²)	300 175	339 333	341 768	339 104
Muut tilat (m)				
Alueet yhteensä (ha)				
Sisäinen vuokra yhteensä (€)	51 799 294	56 631 664	58 485 231	57 498 904
Lisätietoja: Ennuste 31.12.2020 ajankohdasta 12.6.2020.				
Selitys poikkeamalle:				

OSAVUOSIKATSAUS 2/2020 Sivistystoimiala

Strategiset tavoitteet (kv)

Tavoite 1: Palveluverkon tarkastelu	<i>Strateginen teema:</i> <i>Strateginen linjaus: 2.2.2</i> <i>Muut toteutettavat linjaukset: 2.2.6</i>				
Arviointikriteerit:	TP 2018	TP 2019	TA 2020 muutoksin	Toteutunut 30.6.2019	Ennuste 31.12.2020
Taito-kampuksen rakentaminen			Hankesuunnitelma hyväksytty	Ei ole vielä toteutunut	Toteutuu
Varhaiskasvatuspalveluiden riittävyyden turvaaminen tilanteessa, jossa päiväkotirakennusten yleinen kunto on tyydyttävä ja rakennusten kuntoon liittyvät riskit ovat merkittäviä			Kunnallisia päiväkotipaikkoja on riittävästi ja 70-30 suhdeluku toteutuu	Toteutunut	
Varhaiskasvatuksen kustannusten saaminen kuuden suurimman kaupungin keskiarvoon	Yli keskiarvon		Muutos käynnissä	Ei ole toteutunut	Ei toteudu
<p>Tavoitteen kuvaus: Ammatillisen koulutuksen palveluverkon tiivistäminen ja uudisrakennuksen toteuttaminen, varhaiskasvatuksen palvelujen riittävyyden turvaaminen jatkuvasti muuttuvassa kysyntätilanteessa ja yllätyksissä olosuhteissa sekä kunnallisen ja yksityisen palvelutuotannon kaupungille syntyvien kustannusten vähentäminen (kustannukset vuonna 2018 edelleen keskiarvon yläpuolella)</p> <p>Selitys poikkeamalle:</p>					
Tavoite 2: Positiivisen rakennemuutoksen tuki koulutuksen keinoin	<i>Strateginen teema:</i> <i>Strateginen linjaus: 3.1.6</i> <i>Muut toteutettavat linjaukset:</i>				
Arviointikriteerit:	TP 2018	TP 2019	TA 2020 muutoksin	Toteutunut 30.6.2020	Ennuste 31.12.2020
Tuetaan positiivisen rakennemuutoksen toteutumista koulutuksen keinoin			Uusia, työelämän kanssa yhdessä suunniteltuja koulutusmalleja ja oppimisympäristöjä kehitetään edelleen. Panostetaan edelleen työvoimapulasta kärsivien alojen vetovoimaisuuden kasvattamiseen. Parhaat toi-	Johtuen kevään poikkeuksellisesta tilanteesta, rakennemuutostilanne ei enää ole positiivinen, mutta koulutuksen keinoin tätäkin muutostilannetta tuetaan.	

OSAVUOSIKATSAUS 2/2020 Sivistystoimiala

			mintamallit on vaki- naistettu. STEAM Turku on käynnissä ja siinä luotuja malleja arvioidaan ja vakiin- nutetaan. Ulkopuoli- sen rahoituksen taso sama tai korkeampi kuin vuonna 2019.		
Tavoitteen kuvaus: Sivistystoimialan eri palvelualueilla toteutettava koulutus- ja kehittämistoiminta tukee positiivisen rakennemuutoksen toteutumista lyhyellä ja pitkällä aikavälillä. Lyhyellä aikavälillä tämä tapahtuu eri alojen vetovoimautta lisäämällä sekä kehittämällä erilaisia joustavia, työelämälähtöisiä koulutusmalleja ja oppimisympäristöjä yritysten kanssa. Pitkällä aikavälillä tämä tarkoittaa uusien toimintamuotojen kehittämistä korkeakoulujen, yritysten ja muiden toimijoiden kanssa.					
Lisäksi STEAM Turku –toiminnalla edistetään lasten ja nuorten kiinnostumista matematiikasta ja luonnontieteistä.					
Selitys poikkeamalle:					

Strategiset hankkeet (kh)

Sopeuttamisohjelman toimenpiteiden seuranta

#	Toimiala	Toimenpide	Kuvaus	Yhteensä (M€)	Kehittämismalliin (Kyllä/Ei)	Aloitus	Toteutuma 30.6.2020
37	Sivistystoimiala	Yksityisen varhaiskasvatuksen joustava käyttö	Palvelutuotannon suhdetta muutetaan siten, että enintään 40 % on yksityistä palvelutarjontaa. Aluekohtaisesti tuotantosuhde saattaa tilapäisesti poiketa tästä. Otetaan käyttöön maksukatto, josta kasvatus- ja opetuslautakunta päättää. Huolehditaan, että yksityisillä palveluntuottajilla on sekä kannustin että velvollisuus tarjota palvelua myös erityistä tukea tarvitseville (korotettu palveluseteli, sääntökirjan kirjaus tms.). Samassa yhteydessä selvitetään		Ei	Toteutus aloitettu keväällä 2020	Osittain toteutettu, kerho- ja leikki- puistotoiminta on muutenkin supistunut varsin vähämerkitykselliseksi.

OSAVUOSIKATSAUS 2/2020

Sivistystoimiala

			mahdollisuus siirtää kerho- ja leikkipuistotoiminta kolmannen sektorin tuotettavaksi. Em. siirto edellyttää sopimusta kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.				
39	Sito	Positiivisen diskriminaation määrärahan kunta-valtio -suhteen muuttaminen	Toimenpide toteutetaan, mikäli valtio lisää rahoitusta positiiviseen diskriminaatioon. Samassa yhteydessä kaupunki vähentää omaa panostaan samassa suhteessa, jolloin oppilaiden näkökulmasta koettu tilanne ei muutu, vaikka rahoituskanava muuttuukin.		Ei	Toteuttu keväällä	Toimeenpano 1.8. 2020 lukien
43	Sito	Toiminnan tuottavuustavoite (2,0 miljoonaa euroa)	Toiminnan nettomenoja sopeutetaan pysyvästi 2,0 miljoonalla huolehtien tarvittavasta muutostuesta toimialalle. Tavoitteena on rakenteelliset uudistukset. Tehdään selvitys ulkopuolisen toimijan toimesta tai tuella. Sopeutuksen vaikutus alkaa vasta selvityksen valmistuttua ja sen perusteella.		Ei		Toiminnan tuottavuustavoite toteutuksessa. Talousarvio tulee toteutumaan ja tuottavuustavoite oli talousarvioluvuissa mukana.
35	Sito	Palveluverkkojen ohjaus	Toinen isoista ongelmista liittyy vajaakäytöllä oleviin päiväkoteihin. Paketin yhteydessä päätetään prosessista, jonka seurauksena lapsia voidaan sijoittaa tasaisemmin päiväkoteihin niin, että saadaan aikaan ryhmä- ja lapsikohtaisen yksikkökustannuksen alenema. Tämä onnistuu tehostamalla vielä jo nyt käytössä olevaa palveluohjausta. Säästö		Ei		Palveluverkkoa tarkistetaan koko ajan. Tällä hetkellä poikkeuksellisen paljon erilaisia väistötiloja, jotka estävät suunnitelmien toteuttamista.

OSAVUOSIKATSAUS 2/2020 Sivistystoimiala

			<p>syntyy siitä, että olemassa olevalla hoitajamäärällä voidaan ottaa vastaan 20-25 HTV:tä vastaava lisälapsien määrä olemassa oleviin ja saneerattaviin/uudistettaviin tiloihin. Samassa yhteydessä tehostetaan tiedolla johtamista. Tämä vahvistaa erityisesti palveluohjauksen merkitystä silloin, kun kysyntä ei ole tasaista. Yksityinen tarjonta valjastetaan tehostetusti tasaamaan kysyntähuippuja: näin vahvistetaan käytön ja täytön ennustettavuutta. Tämän vuoksi päivittäinen data on saatava ohjauksen käyttöön.</p>			
34	Sito	Päiväkotiverkon optimointi	<p>Palveluverkko-ohjauksen parantamisen lisäksi päiväkotiverkko on hajanainen, lisäksi kaupungilla on paljon pieniä yksiköitä. Tämä on henkilöstön käytön näkökulmasta epätarkoituksenmukaisia; tila- ja henkilöstön optimointi vaikeaa. Päiväkodin minimikoolla 100 lasta/7 ryhmää kahdesta kolmeen päiväkotia voisi rakentaa heti. Uudet investoinnit tulee tehdä siten, että voidaan aina lisätä 1-2 ryhmää. Säästöä syntyy jo pelkästään tilapäisistä väistötiloista luopumalla; Parakien kustannus on tällä hetkellä vuodessa 3.080.000. Päiväkodista</p>	Ei	Kevät 2020, jatkuva prosessi	<p>Päiväkotiverkon optimointia jatketaan. Tärkeää olisi saada riittävästi investoitua päiväkotien rakennuskannan uusimiseen ja samalla yksikkökoon kasvattamiseen, jotta pienemmistä ja huonokuntoisimmista yksiköistä voitaisiin luopua.</p>

OSAVUOSIKATSAUS 2/2020 Sivistystoimiala

			luopumisella on myös luonnollinen rahoitusvaikutus kiinteistön myynnin seurauksena. Tätä vaikutusta ei ole voitu vielä arvioida. Suuremmat koot päiväko-deissa johtavat myös siihen, että henkilöstö liikkuu eri yksiköiden sisällä ja välillä tarkoituksenmu-kaisesti -sijaisuudet, huippujen tasaaminen ja lomasuunnittelu -lisäsäästö 200.000 e.				
40	Sito	Vapaan sivistystyön yhdenmukaistami-nen/sopeuttaminen	Toimintamalli, jossa mahdolli-suuksien mukaan selvitetään eri toimijoiden vapaan sivistystyön kurssi- ja toimintatarjontaa ja hallintoa siten, että toiminta voi-daan järjestää mahdollisimman kustannustehokkaasti.		Ei	Kevät 2020	Selvitystyö tehty ja toimintaa uudistettu 1.8. 2020 lukien.
41	Sito	Primus toiminnanoh-jausjärjestelmä	Kirjaaminen yhdenmukaiseksi, velvollisuus laittaa kuntoon, jotta saadaan (ilman käsityötä) oikea tieto joka päivä oppilaista ja kursseista.		Ei		Työ käynnissä
42	Sito	Digitalisaatio perus-opetuksessa	Edullisempien laitteiden hankki-minen kannettavien tilalle esim. Chromebookit		Ei	Kevät 2020	Selvitystyö tehty ja parempaan tulokseen päädytään laitteiden elinkaarta pidentä-mällä, joka on myös kestävä kehityksen kannalta parempi ratkaisu.